

Bruselj, 30. junij 2026
(OR. en)

10456/1/26
REV 1

POLMAR 54
POLGEN 166
COMAR 28
ENV 714
ENER 387
MAR 90
PECHE 235
RELEX 821
SUSTDEV 46
TRANS 410
RECH 273
PROCIV 128

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 11. junij 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2026) 530 final

Zadeva: SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU,
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU
REGIJ
Strategija EU za odporne, uspešne in za življenje prijetne obalne
skupnosti

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 530 final.

Priloga: COM(2026) 530 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.6.2026
COM(2026) 530 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Strategija EU za odporne, uspešne in za življenje prijetne obalne skupnosti

1. Uvod

Vsakodnevno življenje 95 milijonov prebivalcev ribiških skupnosti in obalnih mest, ki živijo ob 70 000 km obale EU in na obalnih območjih EU, je tesno povezano z oceanom.

Obalna geografija in identiteta EU ponujata edinstvene priložnosti. Obalne skupnosti na stičišču kopnega in morja razpolagajo s pomembnimi okoljskimi, družbenimi in kulturnimi dobrinami ter imajo neizkoriščen potencial za spodbujanje trajnostnega modrega gospodarstva. So preizkusna okolja za modre inovacije in nove trajnostne poslovne modele, delujejo kot varuhi obalnega in morskega okolja, krepijo konkurenčnost EU, obnavljajo morske in obalne ekosisteme ter varujejo njeno bogato pomorsko kulturno dediščino in identiteto. Imajo ključno vlogo kot lokalna vozlišča pomorske trgovine, turizma ter proizvodnje hrane in čiste energije.

Poleg tega obalne skupnosti EU najbolj izpostavljene podnebnim spremembam, izgubi biotske raznovrstnosti morskih in obalnih ekosistemov ter onesnaževanju morja. Dodatni izzivi so neuravnotežen turizem, pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj, sezonska narava gospodarske dejavnosti (kot sta turizem in ribištvo), omejene zaposlitvene možnosti ter okoljska tveganja in vse večje hibridne grožnje. Obalna območja so zaradi svoje geografske lege izpostavljena tudi varnostnim grožnjam ter so v sedanjih zaostrenih geopolitičnih razmerah strateškega pomena z varnostnega in obrambnega vidika. Če se ti pritiski ne odpravijo, lahko ogrozijo preživetje, varnost in blaginjo obalnih skupnosti, kar bi imelo širše posledice za odpornost, konkurenčnost in varnost EU. Obalne skupnosti EU so zelo raznolike in segajo od majhnih ribiških skupnosti do velikih industrijskih pristaniških mest, razlikujejo pa se tudi po geografskih značilnostih, okolju, načinih upravljanja, kulturi in demografskih razmerah. Enak pristop za vse zato ni ne izvedljiv ne učinkovit. Razvojne strategije je treba prilagoditi posameznim okoliščinam ter jih zasnovati in izvajati na lokalni ravni, da bi se upoštevali posebne potrebe, izzivi in priložnosti.

V skladu s cilji evropskega pakta za oceane¹ **se prvič predlaga strategija EU, ki izzive in priložnosti obalnih skupnosti združuje v enoten skladen okvir.** Posebni izzivi, s katerimi se soočajo otoška ozemlja in najbolj oddaljene regije, se obravnavajo v strategiji EU za otoke² in prihodnji strategiji EU za najbolj oddaljene regije.

2. Pristop EU k obalnim skupnostim

Ker na obalna območja vplivajo številne politike in skladi EU, se lahko z usklajenim pristopom k njihovem oblikovanju in izvajanju povečajo sinergije med pomorsko, podnebno, kohezijsko in socialno politiko, politiko na področju raziskav in inovacij ter energetske in okoljske politike. Ukrepi EU ne bodo nadomeščali nacionalnih, regionalnih in lokalnih prizadevanj, temveč jih bodo v skladu z načelom subsidiarnosti dopolnjevali.

Ta strategija v središče postavlja obalne skupnosti, zagotavlja jasno kratkoročno in dolgoročno usmeritev ter podpira države članice in deležnike pri načrtovanju, pripravi in izvajanju.

Pristop EU k obalnim skupnostim mora izhajati iz potreb in pomislekov prebivalcev, ki živijo na obali. V pristopu EU so na podlagi posvetovanj z deležniki³ ter analize tveganj in priložnosti za obalne skupnosti opredeljeni **trije strateški cilji za evropske obalne skupnosti:**

¹ COM(2025) 281 final.

² COM(2026) 520 final.

³ Vključno s [pozivom k predložitvi dokazov](#), delavnicami in [sejami](#) na dnevih oceanov ter [posebno študijo](#).

- i. **blaginja:** vlaganje v raznoliko in trajnostno modro gospodarstvo, ki ga podpirajo inovacije in novi trajnostni poslovni modeli, ter zagotavljanje, da prinaša koristi na lokalni ravni;
- ii. **odpornost:** nenehno prilagajanje vse večjim tveganjem, ki jih prinašajo podnebne spremembe, ter drugim okoljskim, gospodarskim, socialnim in varnostnim tveganjem, hkrati pa prispevanje k razogljičenju, trajnostnim praksam in zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v vseh obalnih in pomorskih dejavnostih;
- iii. **prijetnost za življenje:** razvoj živahnih, vključujočih in privlačnih krajev, v katerih lahko ljudje vseh generacij živijo, delajo in preživljajo prosti čas ter v katerih lahko uspevajo pomorska kultura, dediščina in lokalna identiteta.

2.1. Uspešne obalne skupnosti

(1) Krepitev in diverzifikacija tradicionalnih sektorjev modrega gospodarstva

Modro gospodarstvo EU neposredno ustvari približno 263 milijard EUR bruto dodane vrednosti na leto. Čeprav je še vedno premalo financirano, se naložbene priložnosti v sektorjih modrega gospodarstva povečujejo⁴. Znanje o morju ter modre inovacije in tehnologije že omogočajo nove poslovne modele in priložnosti. Hiter napredek na področju energije iz odobalnih obnovljivih virov, digitalnih rešitev in opazovanja oceanov lahko za obalne skupnosti pomeni ustvarjanje delovnih mest, razvoj spretnosti ter naložbe na lokalni ravni. Obalne skupnosti so lahko vozlišča modrega gospodarstva, kjer inovacije spodbujajo konkurenčnost, s čimer krepijo splošno gospodarsko uspešnost EU ter hkrati zagotavljajo trajnostno rabo naravnega kapitala oceana. **Strategije pametne specializacije** z usmerjanjem naložb v regionalne prednosti spodbujajo sodelovanje v lokalnih in regionalnih inovacijskih ekosistemih modrega gospodarstva ter ustvarjajo poslovno rast in delovna mesta v obalnih skupnostih. Za boljše povezovanje in razširjanje inovacij v ključnih ekosistemih, kot so modre biotehnologije, modro biogospodarstvo in pametna krožna akvakultura, ter za povečanje njihovega obsega bo Komisija še naprej podpirala tematsko platformo pametne specializacije za trajnostno modro gospodarstvo⁵.

Industrijska baza modrega gospodarstva, vključno s pomorsko proizvodnjo, ladijskim prometom in pristanišči, ostaja eden glavnih stebrov inovacijske zmogljivosti, konkurenčnosti in strateške avtonomije EU. **Pristaniška strategija EU in evropska industrijska pomorska strategija**⁶ opredeljujeta poti, ki se odražajo v novih poslovnih priložnostih in inovacijah, povezanih na primer z zelenim ladijskim prometom, odobalno energijo in logistiko. Skupaj z inovacijami, ki jih spodbujajo pristanišča, in industrijskimi grozdi se bodo tako ustvarila lokalna visokokakovostna delovna mesta ter hkrati zagotovili infrastruktura in povezljivost za konkurenčnost in varnost celotne EU.

Sektorja ribištva in akvakulture, vključno s širšo vrednostno verigo, sta hrbtenica številnih obalnih gospodarstev. Ti poklici z dolgo tradicijo so globoko zakoreninjeni v kulturni dediščini EU in bistveni za preskrbo s hrano v EU. Nadaljnji napredek pri trajnostnem upravljanju ribištva v okviru skupne ribiške politike (SRP) je bistven za dolgoročno vzdržnost sektorja, lokalna delovna mesta, pravične dohodke, prehransko varnost in generacijsko pomladitev (pritegnitev mlajših ljudi v sektor, da se bo ta lahko ohranil tudi v prihodnje).

⁴ Podatki za leto 2023 iz [Poročila o modrem gospodarstvu za leto 2025](#) oziroma poročila *The next wave of blue growth – Investor report 2026* (Naslednji val modre rasti – poročilo investitorjem, 2026).

⁵ [Inforegio - Trajnostno modro gospodarstvo](#)

⁶ COM(2026) 112 oziroma COM(2026) 111.

Nedavna ocena uredbe o SRP⁷ kaže, da napredek ni zadosten: obnova ribjih staležev je še vedno prepočasna, gospodarske koristi pa premajhne, med drugim zaradi novih izzivov, vključno z geopolitičnimi dogodki, podnebnimi spremembami in visokimi cenami energije. Potencial trajnostne akvakulture je še vedno premalo izkoriščen. Ocena SRP se bo upoštevala pri morebitnih reformah SRP in bo služila kot temelj za **vizijo Komisije za ribištvo in akvakulturo do leta 2040**, tj. 15-letnega strateškega okvira, ki bo usmerjal razvoj politike v prihodnjih desetletjih z namenom okrepitve konkurenčnosti, trajnosti in odpornosti teh sektorjev. Komisija bo v okviru te vizije poseben poudarek namenila odpornosti, trajnostnosti in blaginji obalnih skupnosti.

Obalni turizem, največji delodajalec v modrem gospodarstvu, nudi neposredno zaposlitev milijonom ljudi v EU⁸. Vendar lahko čezmerni turizem poveča ranljivost zaradi svoje sezonske narave, prenatrpanosti, obremenjenosti virov in infrastrukture ter izzivov pri nastanitvi. Namen **prihodnje strategije EU za trajnostni turizem**, ki jo pripravlja Komisija, je spodbuditi bolj uravnotežene, odporne in konkurenčne modele turizma, ki koristijo lokalnim skupnostim in potnikom.

(2) Priložnosti za inovacije, znanje o morju in novi poslovni modeli

Znanje o morju ter modre inovacije in tehnologije spodbujajo nove poslovne modele ter prinašajo koristi na lokalni ravni in ravni EU, medtem ko lahko napredek na področju energije iz odobalnih obnovljivih virov, digitalnih rešitev in opazovanja oceanov prispeva k ustvarjanju lokalnih delovnih mest in naložbam. Kot je navedeno zgoraj, so obalne skupnosti lahko tudi vozlišča modrega gospodarstva.

Prihodnja rast modrega gospodarstva bo odvisna od pospešene digitalizacije, izkoriščanja podatkov o oceanih ter boljšega znanja o morju in oceanih. Za inovativne poslovne modele, kot je napovedno vzdrževanje sredstev na morju, ter aplikacije z dvojno rabo so potrebni zmogljivejši sistemi za obdelavo podatkov in opazovanje. **Pobuda EU za opazovanje oceanov**⁹ bo okrepila evropsko in svetovno spremljanje ter opazovanje oceanov in ustvarila nove priložnosti za obalne skupnosti: Izboljšala bo **naše znanje o obalnih vodah** ter povečala našo sposobnost ocenjevanja podnebnih tveganj, odkrivanja groženj pomorski varnosti in ustvarjanja priložnosti za modro gospodarstvo EU. Pobuda EU za opazovanje oceanov bo v sinergiji s pobudo Destinacija Zemlja¹⁰ zagotavljala podatke in orodja na ravni obalnih območij ter podpirala lokalne inovacije na področju tehnologij oceanske energije in podatkovnih storitev. Vlagala bo tudi v krepitev čustvene povezanosti med državljani in morjem ter preoblikovanje opazovanja oceanov v državljansko in kulturno orodje.

Omejene zaposlitvene možnosti in sezonska narava gospodarske dejavnosti (npr. v turizmu in ribištvu) ogrožajo blaginjo na nekaterih obalnih območjih. Inovacije in novi poslovni modeli (npr. ribiški turizem, ribištvo, ki ga podpira skupnost, razvoj lokalnih vrednostnih verig, teritorialno znamčenje in nizkotrofična akvakultura) lahko podprejo **diverzifikacijo gospodarstva**. Obnovljivi morski viri lahko ustvarjajo delovna mesta in spodbujajo lokalno rast v okviru modrega biogospodarstva. Prihodnja **pobuda EU za inovacije na področju modrega biogospodarstva** bo okrepila regionalno sodelovanje in sinergije med akvakulturo, ribištvom, kmetijstvom, raziskavami, lokalnimi organi in industrijskimi panogami, ki temeljijo na rabi biomase, da bi razvila praktične vrednostne verige, kot so gnojila na osnovi alg, pretvorba stranskih proizvodov iz ribištva in akvakulture v krmo ali biomateriale, pridobivanje

⁷ SWD(2026) 120 final.

⁸ Sektor obalnega turizma je zaposloval več kot 2,7 milijona ljudi in ustvaril 93 milijard EUR bruto dodane vrednosti ([Opazovalnica morskega gospodarstva](#)). Podatki iz leta 2023.

⁹ [OceanEye: Krepitev opazovanja in varstva oceanov – Evropska komisija](#)

¹⁰ [Destinacija Zemlja](#)

hranil med obalnimi in kmetijskimi območji ter nizkoogljčni proizvodi iz trajnostne akvakulture. Ti ukrepi lahko spodbudijo gospodarsko diverzifikacijo, povečajo odpornost in uresničevanje ciljev krožnega gospodarstva ter okrepijo povezave med obalnimi in celinskimi regijami ter deležniki.

Naravovarstveni dobropisi in dobropisi za modri ogljik so lahko mehanizmi za nagrajevanje dejavnosti obnove ter za obrnitev trenda izgubljanja morske biotske raznovrstnosti ob hkratnem povečanju sekvestracije ogljika. Da bi se lahko **dobropisi za modri ogljik** izdajali in da bi z njimi bilo mogoče trgovati v prihodnosti, **bo Komisija podprla razvoj certifikacijske metodologije za modroogljčne ekosisteme** (za močvirja v območju bibavice in rastišča morskih trav) v skladu z uredbo o odvzemih ogljika in gospodarjenju z njim iz leta 2024. Osnutek delegiranega akta za to metodologijo je predviden do leta 2028. Poleg tega Komisija v okviru **časovnega načrta za naravovarstvene dobropise**¹¹ s podporo iz programov Obzorje Evropa in LIFE, pobude Green Assist in drugih instrumentov EU oblikuje vse večji portfelj projektov prek svojih raziskovalnih, inovacijskih in pilotnih pobud, da bi preizkusila različne možnosti.

Komisija preučuje možnosti sodelovanja z državami članicami v strogem skupnem postopku spremljanja, ki lahko podpre poročanje o evidencah ogljika in njihovo preverjanje v skladu z uredbo o rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu¹² ter obveznostmi iz pravil o obnovi narave. Mobilizacija zasebnega financiranja za obnovo, spremljanje in upravljanje teh ekosistemov lahko okrepi ta prizadevanja.

Različne oblike uporabe morskega prostora (npr. ohranjanje in obnova narave, energetika, ribištvo, akvakultura, ladijski promet in turizem) so tesno prepletene z razvojem obalnih skupnosti. Ker se konkurenca za prostor povečuje, je učinkovito načrtovanje bistveno, potrebna pa je tudi posodobitev **direktive o pomorskem prostorskem načrtovanju**. Direktiva o pomorskem prostorskem načrtovanju zagotavlja skladen, z dokazi podprt okvir, toda še vedno obstajajo izzivi, med drugim naraščajoči vpliv podnebnih sprememb, onesnaževanje morja in okoljski pritiski zaradi intenzivnejše obalne in pomorske rabe, močnejše medsebojno vplivanje kopnega in morja ter potreba po boljšem upravljanju oceanov¹³. Prihodnji **evropski akt o oceanih**, ki se pričakuje do konca leta 2026, je namenjen posodobitvi direktive o pomorskem prostorskem načrtovanju v skladu s prednostnimi nalogami pakta za oceane. S tem aktom se bodo obalne skupnosti vključile v obravnavanje izzivov, povezanih s prilagajanjem podnebnim spremembam, soobstojem pomorskih dejavnosti, trajnostno rabo naravnega kapitala oceanov ter okrepljenim čezmejnem sodelovanjem.

Strategija EU za energijo iz obnovljivih virov na morju¹⁴ podpira razogljichenje in energetska varnost ter obalnim skupnostim ponuja priložnosti na področju napredne proizvodnje, nadgradnje pristanišč, naložb v dobavne verige in vzdrževalnih storitev, zlasti za energijo iz vetra na morju, vse bolj pa tudi za energijo valovanja in plimovanja. Krepi energetska varnost EU in pospešuje postopno opuščanje fosilnih goriv. Konkurenca za obalni in morski prostor ter zapletena pravila načrtovanja lahko hkrati upočasnijo izdajanje dovoljenj za nove energetske projekte in povzročijo napetosti v povezavi z drugimi oblikami uporabe kopnega in morja, kot sta ribištvo in ohranjanje narave. Da bi se ti izzivi obravnavali, Evropska komisija spodbuja države članice, naj okrepijo celostno pomorsko prostorsko načrtovanje in poenostavijo izdajanje dovoljenj, hkrati pa zagotovijo lokalno vrednost in podporo javnosti z vključevanjem obalnih skupnosti v pobude na področju **lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost. Te pobude**, za katere je za obdobje 2021–2027 v okviru Evropskega sklada za

¹¹ COM(2025) 374 final.

¹² Uredba (EU) 2018/841.

¹³ COM(2026) 174 final. Drugo poročilo o napredku, doseženem pri izvajanju Direktive 2014/89/EU.

¹⁴ COM(2020) 741 final.

pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA) zagotovljena podpora v višini skoraj 1 milijarde EUR, ki jo dopolnjujejo sredstva kohezijske politike EU, **že prinašajo neposredne koristi lokalnim skupnostim¹⁵ z vključujočim, participativnim** pristopom od spodaj navzgor, zlasti na področju diverzifikacije dohodka. Poleg lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, je za obravnavanje posebnih izzivov, s katerimi se spopadajo otoška in obalna območja, primeren tudi lokalno prilagojen pristop (vključno s pobudo **LEADER** in pobudo za **pametne vasi**). Ta participativna orodja bi bilo treba ohranjati tudi v prihodnje in jih bolje vključiti v bolj večsektorski pristop k lokalnemu razvoju, ki ga vodi skupnost, tudi prek prihodnje pobude EU za inovacije na področju modrega biogospodarstva.

Generacijska pomladitev je bistvena za ohranjanje živahnih in konkurenčnih obalnih skupnosti. Zaradi staranja prebivalstva in izseljevanja mladih se slabijo lokalni trge dela, podjetništvo ter ključni pomorski sektorji, kot so ribištvo, akvakultura ali inovativne modre industrije. Ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, jasno opredeljenih poklicnih poti in močnih naborov spretnosti ter zmanjševanje upravnega bremena so ključni za privabljanje in zadržanje mladih ter spodbujanje inovacij. Komisija bo leta 2027 predlagala **strategijo modre generacijske pomladitve**, da bi mlade strokovnjake pritegnila k izbiri modrih poklicnih poti ter podprla dolgoročno trajnostnost in inovacije. V sektorju odobalne energije bo partnerstvo v okviru **Pakta za spretnosti** do leta 2030 usposobilo 124 000 ljudi na področju odobalnih obnovljivih virov energije.

Naložbe v digitalno in prometno povezljivost so ključne za gospodarsko rast in dostop do storitev v obalnih regijah. Države članice in regije lahko sredstva kohezijske politike uporabijo za izboljšanje fizične in digitalne povezljivosti. V obdobju 2021–2027 je 40 milijard EUR iz kohezijske politike namenjenih za podporo ciljem EU na področju digitalnega prehoda, predvsem za premostitev digitalnega razkoraka in izboljšanje povezljivosti. To je zlasti izrazito v manj razvitih in oddaljenih obalnih regijah ter ozemljih, zlasti na otokih, kar se odraža v strategiji EU za otoke. **Komisija spodbuja države članice, naj v preostanku sedanjega programskega obdobja (leta 2026 in 2027) uporabijo obstoječe možnosti v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope** ter se pripravijo na izvajanje v okviru novega večletnega finančnega okvira.

Vodilni ukrepi – Komisija bo:

- *v okviru vizije za ribištvo in akvakulturo do leta 2040, posebej poudarila odpornost, trajnostnost in blaginjo obalnih skupnosti;*
- *v okviru pobude EU za opazovanje oceanov podprla obalne deležnike, da bi čim boljje izkoristili podatke o oceanih za svojo odpornost in rast;*
- *podprla industrijo pri pilotnem uvajanju rešitev z dvojno rabo ter razvoju vseevropskih standardov interoperabilnosti za plovila in tehnologije z dvojno rabo, pri čemer bo izhajala iz oblik pobude EU za opazovanje oceanov;*
- *v okviru revizije okvira pomorskega prostorskega načrtovanja na podlagi evropskega akta o oceanih posebno pozornost namenila potrebam obalnih skupnosti;*
- *podprla razvoj certifikacijske metodologije kot naslednji korak k dobropisom za modri ogljik;*
- *v okviru prihodnje pobude EU za inovacije na področju modrega biogospodarstva podprla vzpostavitev grozdov in vrednostnih verig modrega biogospodarstva v obalnih skupnostih s pristopom lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.*

¹⁵ *CLLD in fisheries and coastal communities: Achievements and Lessons* (Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, v ribiških in obalnih skupnostih: dosežki in spoznanja). FAMENET, 2025.

2.2. Odporne obalne skupnosti

Na obalo EU vse bolj vplivajo učinki podnebnih sprememb, kot so dvigovanje morske gladine in naraščajoče temperature, obalna erozija, poplave, nevihtni valovi, vdor slane vode in degradacija ekosistemov. Ti učinki ogrožajo zdravje in varnost ljudi, infrastrukturo, vodno in prehransko varnost, vrednotenje sredstev in premije za tveganje, lokalna gospodarstva ter okolje. V prvi **evropski oceni podnebnih tveganj**¹⁶ so bila **obalna območja** uvrščena med tista, ki so najbolj **izpostavljena** podnebnim tveganjem. Ti vplivi vse bolj ogrožajo tudi območja kulturne in svetovne dediščine.

Brez blažitvenih in prilagoditvenih ukrepov bi se **letna škoda** zaradi obalnih poplav v EU lahko močno povečala, in sicer z današnjih 1,25 milijarde EUR na 93 do 961 milijard EUR do konca stoletja, pri čemer bi bilo prizadetih od 1,5 do 3 milijone ljudi¹⁷. Z vsako milijardo EUR, vloženo v prilagajanje, pa bi se morebitna škoda zaradi poplav lahko zmanjšala za 14 milijard EUR¹⁸. Odpornost obalnih območij je osrednji element strategije EU za prilagajanje podnebnim spremembam¹⁹. Komisija v okviru **misij EU za prilagajanje podnebnim spremembam ter obnovo naših oceanov in voda**²⁰ pomaga skupnostim pri ocenjevanju podnebnih tveganj, razvoju prilagoditvenih strategij in izvajanju rešitev. Misiji, ki delujeta v sinergiji, spodbujata sooblikovane, sistemske pristope s posebnim poudarkom na sonaravnih rešitvah, ki krepijo odpornost obalnih območij proti podnebnim vplivom, kot so poplave, erozija in dvig morske gladine. Evropska komisija bo v okviru misije za prilagajanje podnebnim spremembam do konca leta 2026 začela izvajati tri nove vodilne projekte s podporo EU v višini približno 30 milijonov EUR. Ti projekti bodo prikazali celostne rešitve za prilagajanje na obalnih žariščih za podnebna tveganja, kjer vse več takih tveganj, ki se hkrati tudi povečujejo, zahtevajo usklajene odzive.

Financiranje EU, vključno s sredstvi kohezijske politike, v obdobju 2021–2027 zagotavlja znatno podporo podnebnim ukrepom v državah članicah in regijah. Vendar na nacionalni, regionalni in lokalni ravni še vedno obstajajo pomembne vrzeli na področju naložb in politik. **Komisija bo skupaj z Evropsko investicijsko banko (EIB)** preučila možnost izvedbe **vseevropskega kartiranja in opredelitve** obstoječih naborov naložb in morebitnih novih naložbenih priložnosti **za prilagajanje obalnih območij**, njihovih stroškov in koristi ob upoštevanju prihodnjih podnebnih sprememb. Poleg tega **bo izkoristila tehnično svetovalno podporo EIB** (npr. JASPERS²¹ in druge ustrezne svetovalne mandate) **za zagotavljanje podpore pri krepitvi zmogljivosti** za pripravo naložbenih strategij in projektov obalnih skupnosti. Ti se lahko nato financirajo s kombinacijo nepovratnih sredstev EU in posojilnih instrumentov EIB, posebej namenjenih malim in srednjim javnim organom pri razvoju projektov odpornosti proti podnebnim spremembam. Vzporedno bo **Komisija spodbujala sodelovanje in strateška partnerstva** med nacionalnimi organi in organi obalnih skupnosti z uporabo **obstoječih instrumentov**, kot so **evropska pobuda za mesta, mreže REGIO Peer2Peer Communities in JASPERS**.

Za povečanje odpornosti obalnih skupnosti je Komisija opredelila več prednostnih nalog na ravni EU ter na nacionalni in regionalni ravni: **(i) izboljšanje znanja in ozaveščenosti** o obalnih tveganjih s podporo pobude EU za opazovanje oceanov in njenega nastajajočega orodja, tj. evropskega digitalnega dvojčka oceana; **(ii) boljša opredelitev naložbenih potreb**;

¹⁶ *European Climate Risk Assessment – European Environment Agency* (Evropska ocena podnebnih tveganj – Evropska agencija za okolje).

¹⁷ *JRC PESETA IV – Task 6* (Projekt PESETA IV Skupnega raziskovalnega središča – Naloga 6).

¹⁸ *UNEP Adaptation Gap Report 2023* (Poročilo UNEP o vrzeli pri prilagajanju za leto 2023).

¹⁹ COM(2021) 82 final, v katerem je lokalno prilagajanje opredeljeno kot ena od treh medsektorskih prednostnih nalog.

²⁰ *Misija EU: Prilagajanje podnebnim spremembam in Misija EU: Obnova naših oceanov in voda*.

²¹ *JASPERS – skupna pomoč za podporo projektom v evropskih regijah*.

(iii) okrepitev načrtovanja in upravljanja naložb ter pojasnitev odgovornosti za tveganja na različnih ravneh upravljanja; **(iv) podpiranje krepitve zmogljivosti** za izvajanje projektov za odpornost; **(v) mobilizacija naložb** za prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev podnebnih sprememb. Ta prizadevanja bodo temeljila na obstoječih in nastajajočih orodjih, vključno s Climate-ADAPT, EMODnet in evropskim digitalnim dvojčkom oceana. Evropski digitalni dvojček oceana, razvit v sinergiji s pobudo Destinacija Zemlja, bo zagotavljal informacije skoraj v realnem času o razmerah v oceanu in na obali. To bo povečalo zmožnost organov, da predvidijo nevarnosti in se nanje odzovejo, opredelijo tveganja ter bolje usmerijo preventivne ukrepe za zaščito ljudi, infrastrukture, ekosistemov in lokalnih podjetij.

Posebej učinkovite so lahko tudi **sonaravne rešitve**, saj ustvarjajo okoljske, družbene in gospodarske koristi ter hkrati krepijo odpornost obalnih območij. Komisija bo leta 2026 predlagala **evropski okvir za odpornost proti podnebnim spremembam**, da se prihodnja podnebna tveganja vključijo v politike EU, naložbene odločitve in obvladovanje tveganj. Organe se zato spodbuja, naj **dvigovanje morske gladine in podnebna tveganja vključijo v upravljanje in prostorsko načrtovanje obalnih območij**. Pobude, kot je novi evropski Bauhaus, bodo obalna mesta podprle tudi z inovativnimi in ponovljivimi rešitvami za odpornost, medtem ko je cilj prihodnjega **evropskega akta o oceanih** povečati vključevanje podnebnih sprememb v pomorsko prostorsko načrtovanje.

Soupravljanje, v katerem sodelujejo lokalni deležniki, zlasti ribiči, na področju določanja in upravljanja zavarovanih območij lahko izboljša rezultate ohranjanja in dolgoročno vzdržnost ukrepov. Z združevanjem znanosti in lokalnega znanja lahko poveča spoštovanje pravil, zmanjša konflikte in podpre prilagajanje podnebnim spremembam. Zagotovi lahko tudi lokalne koristi z ustvarjanjem delovnih mest na področju obnove, spremljanja in varovanja ter s prihodki iz obnove narave in dobropisov za modri ogljik. Komisija **spodbuja pobude lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, na obalnih in ribiških območjih** (lokalne akcijske skupine za ribištvo/lokalne akcijske skupine), da bi podprla varovanje morja, obnovo in projekte, ki temeljijo na naravi. Države članice so tudi pozvane, naj zagotovijo dejavno vključenost obalnih skupnosti v odločanje o morskih zavarovanih območjih.

Obalne skupnosti so osrednjega pomena tudi za **varnost in odpornost Evrope**. Številne ležijo vzdolž zunanjih morskih meja EU in se soočajo z vse večjimi varnostnimi pritiski, vključno s hibridnimi grožnjami, sabotazami in tveganji, ki so povezani s potekajočimi konflikti, kot so droni in plavajoče morske mine. Te grožnje lahko ovirajo ribištvo, pomorski promet in druge gospodarske dejavnosti, hkrati pa ogrozijo varovanje meja ter olajšujejo čezmejni kriminal. Posebno pozornost je treba nameniti tudi zaščiti in odpornosti **kritične obalne in pomorske infrastrukture**, vključno s pristanišči, odobalno energetske infrastrukture in podvodnimi kablji. Obalni deležniki, vključno z ribiči, pristaniškimi organi in lokalnimi pomorskimi akterji, lahko s prostovoljnim poročanjem o nenavadnih ali sumljivih dejavnostih na morju v skladu z nacionalnimi okviri prispevajo k pomorskemu situacijskemu zavedanju.

Poleg tega je **krepitev varnosti in obrambe na obalnih območjih bistvena** za zagotovitev varovanja kritične infrastrukture, okrepitev zmogljivosti za nadzor in izboljšanje zmogljivosti za hitro odzivanje na pomorskem področju. V tem okviru lahko napredne digitalne zmogljivosti, kot so pobuda Destinacija Zemlja in njena digitalna dvojčka visoke ločljivosti, tj. prilagajanje podnebnim spremembam ter ekstremni vremenski dogodki, podprejo organe in obalne skupnosti z izboljšanim situacijskim zavedanjem, napovedovanjem tveganj, sistemi za zgodnje opozarjanje in simulacijo zapletenih hipotetičnih scenarijev, povezanih s podnebjem in varnostjo.

Za povečanje pripravljenosti in vključitev večjega števila skupnosti **bo Komisija razširila pobudo CoastWAVE²²** z vključitvijo lokalnih ocen nevarnosti in prilagojenih sistemov za opozarjanje, da bi opozorila doseгла obalne skupnosti. Ta prizadevanja so usklajena s **strategijo EU za pomorsko varnost, pristaniško strategijo EU ter strategijo za unijo pripravljenosti** in prihodnjo **evropsko varnostno strategijo**, kar kaže na potrebo po večji odpornosti in ozaveščenosti o tveganjih na obalnih območjih. V skladu s temi strategijami bi morali organi okrepiti ozaveščenost o tveganjih v bližini pristaniških območij, da bi se prebivalci v primeru incidentov lahko učinkovito odzvali.

Obalne skupnosti kot **varuhi oceanov** imajo ključno vlogo pri varovanju morskih virov in ekosistemov ter hkrati podpirajo možnosti za preživetje, prehransko varnost in dejavnosti trajnostnega modrega gospodarstva. Obalne skupnosti so osrednjega pomena za pristop „od izvira do morja“ in so bistvene za **ohranjanje in obnovo** obalnega in morskega okolja, vključno z izjemno bogato biotsko raznovrstnostjo najbolj oddaljenih regij.

Pristanišča so ključna obalna **vozlišča za krožnost in nadzor nad onesnaževanjem**. Komisija bo v okviru pristaniške strategije EU podprla to vlogo s poenostavitvijo tehničnih meril, racionalizacijo postopkov izdajanja dovoljenj in izdajanjem smernic državam članicam.

Kljub obsežnim prizadevanjem za zaščito in obnovo ter napredku pri trajnostnem upravljanju ribištva **so obalni in morski ekosistemi še vedno močno obremenjeni** zaradi onesnaževanja, eutrofikacije, prelova, erozije in podnebnih sprememb. Približno **80 % zaščitenih morskih in kopenskih habitatov v Evropi** je v slabem ali zelo slabem stanju, **62 % rek, jezer in obalnih območij** pa je v slabem ekološkem stanju²³. To ima negativne posledice za javno zdravje ter zmanjšuje varnost in privlačnost obalnih območij. To tudi ogroža temeljni steber trajnostnosti sektorjev modrega gospodarstva, kot sta ribištvo in akvakultura. Učinkovitejše **izvajanje in izvrševanje okoljske zakonodaje EU** sta še vedno **bistvenega pomena**, skupaj s ciljno usmerjenimi ukrepi za obnovo v okviru pravil o obnovi narave²⁴. Države članice naj bi do septembra 2026 predložile nacionalne načrte za obnovo, kar bo ključni mejnik na poti k bolj usklajenemu ohranjanju obalnih in morskih ekosistemov. Namen načrtovane revizije okvirne direktive o morskem strategiji v okviru prihodnjega evropskega akta o oceanih je okrepiti varstvo okolja, poenostaviti določbe in povečati skladnost s pravnim redom EU.

EU v okviru misij programa Obzorje Evropa „Obnova naših oceanov in voda“²⁰ ter **„Evropski dogovor o tleh“²⁵** že podpira obalne skupnosti z razvojem in preizkušanjem inovativnih rešitev za obnovo in upravljanje obalnih območij, vključno z zadrževanjem vode in zmanjševanjem onesnaževanja s hranili, ter za regenerativne prakse modrega gospodarstva. **Strategija EU za raziskovanje in inovacije na področju oceanov in voda** bo pripomogla k razširitvi pristopa „od izvira do morja“ z inovacijami na področju upravljanja voda in izboljšanjem učinkovitosti rabe vode. Sredstva EU, kot so sredstva kohezijske politike, ESPRA in programa LIFE, že podpirajo naložbe v biotsko raznovrstnost, odpornost proti podnebnim spremembam, trajnostno upravljanje voda in krožno gospodarstvo na obalnih območjih.

Vodilni ukrepi – Komisija bo:

- *spodbujala strukturirana partnerstva za soupravljanje (vključno z ribiči) na zavarovanih območjih ter podpirala države članice in lokalne organe pri vključevanju deležnikov v načrtovanje, spremljanje in redni pregled načrtov;*

²² CoastWAVE 2.0 | Mreža znanja Unije na področju civilne zaščite.

²³ *Europe's Environment 2025* (Okolje v Evropi v letu 2025), EEA, 2025 in *Copernicus Ocean State Report (OSR)* (Poročilo o stanju oceanov programa Copernicus).

²⁴ Direktiva 79/409/EGS, Direktiva Sveta 92/43/EGS, Direktiva 2008/56/ES in Uredba (EU) 2024/1991.

²⁵ *Misija EU: Evropski dogovor o tleh*.

- *skupaj z EIB preučila možnosti za pregled naložb na ravni EU za prilagajanje podnebnim spremembam na obalnih območjih ter uporabo tehnične svetovalne podpore EIB za podporo krepitvi zmogljivosti;*
- *spodbujala sodelovanje in strateška partnerstva med nacionalnimi organi in organi obalnih skupnosti;*
- *razširila pobudo CoastWAVE, da bi ocene lokalnih nevarnosti in prilagojeni sistemi za opozarjanje zajeli več skupnosti.*

2.3. Za življenje prijetne obalne skupnosti

Dostop do zdravstvenega varstva, izobraževanja, pridobivanja spretnosti, digitalne in prometne povezljivosti ter cenovno dostopnih stanovanj je bistven za to, da obalne skupnosti ostanejo privlačne in prijetne za življenje, zlasti za mlade. Te storitve so ključne tudi za zagotavljanje dejanske pravice ostati²⁶. Vendar se obalne skupnosti po vsej EU soočajo z zelo različnimi gospodarskimi razmerami in teritorialnimi izzivi, zlasti na podeželskih in oddaljenih območjih.

Dolgoročna vizija za podeželska območja EU²⁷ zagotavlja celovit okvir EU za obravnavanje teh izzivov, vključno s posebnimi potrebami podeželskih obalnih območij, ki se soočajo z geografskimi omejitvami, vrzeli v dostopnosti in upadanjem števila prebivalstva. Ta prizadevanja bosta dodatno podprla prva tovrstna **strategija EU za boj proti revščini**, sprejeta 6. maja 2026, in prihodnji **akcijski načrt EU za podeželje**, ki bo sprejet še letos.

Cenovna dostopnost stanovanj je v nekaterih soseskah pod posebnim pritiskom, predvsem v mestih, pa tudi v drugih turističnih središčih²⁸. Zaradi vse večjega povpraševanja, ki ga spodbujajo turistični tokovi, kratkoročni najemi, sekundarna prebivališča, prazna stanovanja, povpraševanje po naložbah ali druge oblike neprimarne rabe stanovanj, se vse bolj povečuje tveganje za izrivanje lokalnega prebivalstva in omejevanje dostopa do stanovanj za kritične delavce. Povečanje fonda socialnih stanovanj je lahko pomembna možnost politike za obalne občine. Prihodnja vseevropska naložbena platforma za cenovno dostopna in trajnostna stanovanja bo pripomogla k mobilizaciji sredstev za socialna in cenovno dostopna stanovanja. Poleg tega bo Komisija, kot je napovedano v evropskem načrtu za cenovno dostopna stanovanja, predlagala **akt o cenovno dostopnih stanovanjih**, da bi javnim organom pomagala opredeliti območja pod stanovanjskim pritiskom ter jim ob polnem upoštevanju subsidiarnosti omogočila sprejetje sorazmernih ukrepov za zaščito cenovne dostopnosti stanovanj. Poleg tega **uredba o kratkoročnem najemu nastanitve**²⁹, ki se uporablja od 20. maja 2026, povečuje preglednost in javnim organom pomaga, da trg sorazmerno regulirajo, saj določa obvezno registracijo gostiteljev ter izmenjavo podatkov o dejanskih transakcijah med digitalnimi platformami in nacionalnimi organi. Sedanji večletni finančni okvir že podpira prizadevanja za odpravo pomanjkanja cenovno dostopnih in kakovostnih stanovanj s sredstvi v višini najmanj 43 milijard EUR³⁰, ki izvirajo iz sredstev kohezijske politike, programov InvestEU, LIFE, Enotni trg in Obzorja Evropa ter instrumenta NextGenerationEU, medtem ko je vmesni pregled kohezijske politike omogočil prerazporeditev dodatnih 3,3 milijarde EUR iz ESRR za prednostno nalogo zagotavljanja cenovno dostopnih in socialnih stanovanj. V prihodnje se bodo iz Socialnega sklada za podnebje financirale naložbe v energijsko učinkovitost, prenovo stavb ter čisto ogrevanje in hlajenje. **Komisija spodbuja države članice, naj povečajo**

²⁶ V skladu s prihodnjo [strategijo o pravici ostati](#).

²⁷ COM(2021) 345 final.

²⁸ SWD(2025) 1053/2 – Razumevanje stanovanjske krize.

²⁹ Uredba (EU) 2024/1028.

³⁰ Evropski načrt za cenovno dostopna stanovanja, COM(2025) 1025 final.

naložbe v stanovanja in z njimi povezane storitve v obalnih skupnostih, ki so pod stanovanjskim pritiskom, zlasti za najranljivejše skupine.

Obale EU so tudi kraj bogate **pomorske dediščine**, vključno z morskimi območji, ki so uvrščeni na Unescov seznam svetovne dediščine³¹, lokalnimi tradicijami, kulinarčno kulturo, praksami in obrtni, ki ohranjajo identiteto skupnosti ter medgeneracijske vrednote. Dejavnosti, kot so mali in obrtni ribolov, akvakultura, ladjedelništvo in pomorstvo, so osrednjega pomena za družbeno in kulturno tkivo. Njihov edinstveni prispevek k lokalni identiteti bi bilo treba priznati na vseh ravneh upravljanja.

Pobude, kot je **Koalicija EU4Ocean za oceansko pismenost** bodo še naprej ozaveščale o kulturnem, družbenem in gospodarskem pomenu oceana ter poudarjale pomorsko dediščino obalnih skupnosti, hkrati pa podpirale medgeneracijsko znanje in varovanje oceana. Tudi **instrument novega evropskega Bauhauusa in laboratorij novega evropskega Bauhauusa za oceanske, obalne in otoške skupnosti** ponujata priložnosti za obalne projekte, ki združujejo trajnostnost, oblikovanje, kulturo in odpornost proti podnebnim spremembam.

Komisija spodbuja države članice in lokalne skupnosti, naj še naprej podpirajo pobude na področju modre in pomorske dediščine v okviru lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, njegovih lokalnih akcijskih skupin za ribištvo ter drugih programov in pobud na lokalni in nacionalni ravni.

Vodilni ukrepi – Komisija bo:

- *predlagala akt o cenovno dostopnih stanovanjih, da bi podprla javne organe pri opredeljevanju območij stanovanjskega pritiska in jim ob polnem upoštevanju subsidiarnosti omogočila sprejetje ukrepov za zaščito in spodbujanje cenovne dostopnosti stanovanj na teh območjih;*
- *prek instrumenta novega evropskega Bauhauusa in z vzpostavitvijo laboratorija novega evropskega Bauhauusa za oceanske, obalne in otoške skupnosti ponudila priložnosti za obalne projekte, ki združujejo trajnostnost, oblikovanje, kulturo in odpornost proti podnebnim spremembam.*

3. Izvajanje strategije

3.1. Financiranje

Dostop do financiranja za modro gospodarstvo se stalno povečuje. EU prek **platforme BlueInvest** podpira zagonska ter mala in srednja podjetja pri razvoju in širitvi inovativnih oceanskih tehnologij in storitev, med drugim tudi na obalnih območjih, z zagotavljanjem mentorstva, navezovanjem stikov z vlagatelji in podpore pri zbiranju sredstev. Instrument za naložbe v modro gospodarstvo, ki ga podpirata ESPRA in program InvestEU, izvaja pa Evropski investicijski sklad (EIF), naj bi do leta 2028 mobiliziral kapitalske naložbe v višini do 1 milijarde EUR. **Pomembno vlogo** s povprečnimi letnimi naložbami v višini približno 2,6 milijarde EUR v projekte na področju modrega gospodarstva in zaščite obalnih območij ima tudi Evropska investicijska banka (**EIB**).

³¹ [Center za svetovno dediščino – Program za morska območja svetovne dediščine.](#)

Tesnejše sodelovanje in sinergije z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami ter drugimi večstranskimi finančnimi institucijami lahko obalnim podjetjem in skupnostim dodatno olajšajo dostop do financiranja, storitev tehničnega svetovanja in podpore za krepitev zmogljivosti. Tudi **uredba EU o taksonomiji** pomaga usmerjati neposredne naložbe v dejavnosti, ki prispevajo k trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov³². Poleg tega bodo zakonodajni programi³³ imeli osrednjo vlogo pri mobilizaciji zasebnega kapitala. Ti zakonodajni programi lahko spodbudijo naložbe z zmanjšanjem stroškov dolgoročnih kapitalskih naložb ter priznavanjem učinka na zmanjšanje tveganja, ki ga imajo jamstva EU ali nacionalna jamstva v kapitalskih zahtevah.

Kohezijska politika, skupna kmetijska politika in pomorske politike EU še naprej podpirajo trajnostni razvoj v obalnih regijah, dopolnjujejo pa jih pobude za krepitev zmogljivosti, kot sta TAIEX-REGIO Peer2Peer³⁴ in FAMENET za lokalne akcijske skupine.

V prihodnje bo predlagani večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 državam članicam in regijam ponudil nove priložnosti za krepitev obalnih skupnosti. Države članice se spodbuja, **da svoje načrte za nacionalna in regionalna partnerstva (NNRP) uskladijo s cilji te strategije** in v partnerstvu z regionalnimi in lokalnimi organi podpirajo rešitve, prilagojene posameznemu območju in lokalnim potrebam. Podpora naložbam in inovacijam v sektorjih trajnostnega modrega gospodarstva bi se lahko zagotovila tudi iz predlaganega **Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK)**³⁵.

Komisija bo v okviru programa Obzorje Evropa kot del **partnerstva za trajnostno modro gospodarstvo**³⁶ do leta 2027 namenila več kot 450 milijonov EUR za več kot 43 projektov na področju raziskav in inovacij, ki podpirajo podnebno nevtralno, trajnostno in konkurenčno modro gospodarstvo, vključno z namensko podporo odpornim obalnim skupnostim in podjetjem. Do konca leta 2026 bodo lokalne in obalne skupnosti vključene tudi v razpis za tehnično podporo pri pripravi agend za prehod v okviru **misije Obnova naših oceanov in voda**³⁷, da bi se pri projektih in naložbah upoštevale lokalne potrebe.

3.2. Upravljanje

Učinkovita podpora obalnim skupnostim je odvisna od trdnega **pristopa upravljanja na več ravneh** in tesnega sodelovanja med lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi organi ter organi EU. Smiselno sodelovanje lokalnih in regionalnih akterjev pri oblikovanju in izvajanju politik je bistveno, da se upoštevajo lokalne potrebe in zagotovi pomoč pri izvajanju prednostnih nalog EU.

EU je vzpostavila strukture teritorialnega sodelovanja in platforme za dialog, ki povezujejo obalne skupnosti z regionalnimi in nacionalnimi organi, pristanišči, industrijo, akademskimi krogi in civilno družbo, kot so **strategije EU za morske bazene in makroregionalne strategije EU**. Ti okviri pomagajo preoblikovati prednostne naloge EU v „lokalne rešitve“, ki krepijo okoljsko trajnostnost, gospodarsko diverzifikacijo in regionalne vrednostne verige.

Komisija in atlantske države članice bodo do leta 2027 sodelovale pri posodobitvi pomorske strategije za Atlantik, vključno z morebitnim razvojem novega makroregionalnega okvira za atlantsko regijo. Vzporedno bo Komisija skupaj z Unijo za Sredozemlje in partnerji iz

³² Uredba (EU) 2020/852.

³³ [C\(2025\) 2731 final](#).

³⁴ [Inforegio – TAIEX-REGIO Peer2Peer](#).

³⁵ COM(2025) 555 final.

³⁶ [Partnerstvo za trajnostno modro gospodarstvo](#).

³⁷ [Horizon Europe Work Programme 2026-2027](#) (Obzorje Evropa – Delovni program obdobje 2026–2027).

vzhodnega Sredozemlja razvila novo strategijo morskih bazenov, da bi podprla trajnostno in konkurenčno modro gospodarstvo v regiji.

Pobude, kot je **evropski dan pomorstva**, vključno z letno kampanjo lokalnih dogodkov „**evropski dan pomorstva v moji državi**“, pomagajo povezovati lokalne skupnosti s priložnostmi in politikami EU. **Mreža modrih mest v okviru evropskega dneva pomorstva** bo okrepila sodelovanje med evropskimi obalnimi in pristaniškimi mesti za spodbujanje trajnostnih pomorskih politik, inovacij in zdravega morskega okolja.

Obenem pa so še vedno prisotne znatne vrzeli pri zbiranju socialno-ekonomskih in okoljskih podatkov o obalnih skupnostih na lokalni ravni. Eurostat si bo skupaj z drugimi službami Komisije z uporabo obstoječih usklajenih statističnih opredelitev, klasifikacij in okvirov za zbiranje podatkov prizadeval odpraviti te vrzeli, da bi lokalnim organom in deležnikom pomagal bolje usmerjati ukrepe, dati prednost naložbam in povečati odpornost.

Vodilni ukrep – Komisija bo:

- *skupaj z atlantskimi državami članicami **posodobila pomorsko strategijo za Atlantik**³⁸, med drugim s preučitvijo **novega atlantskega makroregionalnega okvira**, ter bo skupaj z Unijo za Sredozemlje in partnerji iz vzhodnega Sredozemlja predstavila **ново strategijo vzhodnosredozemskega morskega bazena** v podporo trajnostnemu in konkurenčnemu modremu gospodarstvu.*

4. Sklepne ugotovitve

Obalne skupnosti EU so ključne za gospodarsko blaginjo, podnebno odpornost in kulturno dediščino EU. Strategija Komisije za uspešne, odporne in za življenje prijetne obalne skupnosti določa ključne priložnosti za **okrepitev** teh območij in podporo njihovem **dolgoročnemu razvoju**. **Prebivalce** postavlja v središče in zagotavlja **skladen okvir za boljše povezovanje ustreznih politik EU**. Prav tako ustvarja sinergije z obstoječimi pobudami, zlasti s strategijo EU za otoke in strategijo EU za najbolj oddaljene regije.

Komisija bo z državami članicami sodelovala pri usklajevanju prihodnjih politik in instrumentov financiranja s posebnimi potrebami obalnih skupnosti ter zagotavljanju učinkovitega izvajanja. Da bi začela izvajanje obeh strategij, bo skupaj s predsedstvom Sveta bo sklicala **konferenco na visoki ravni o otokih in obalnih skupnostih**, ki bo potekala **26. junija 2026**.

Splošni napredek se bo pregledno in redno ocenjeval s **preglednico pakta za oceane** in **poročilom o stanju pakta za oceane**.